

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Melyben: egy évre 8 kor. — egész évre 12 kor.
Füldön: egy évre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Feloldó szerkesztő és laptulajdonos:

LÁSZLO JÓZSEF.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 275.

Kovács készül a beiktatásra.

Nem lesz béke. — Veszedelemes elgázolás.

Kristóffyék működnek.

TOLLHEGYEN.

— jan. 18.

(A visszahelyezett) A társalgás — természetesen — a Kovács Gusztáv ur nem egészen becses személye körül folyik

— Hallottátok már, hogy Kovács Gusztávot visszahelyezik? kérdi valaki.

— Ugyan hová? osaknem a . . . halottas kocsi? kérdi valaki viszont.

Annyi tény, hogy már láttunk kellemesebb kocsi-kázást, mint a minő a visszahelyezett uré lesz, mikor ama bizonyos helyeken robog végig csordái között. Nem minden embernek adatik meg, hogy elevenen kocsi-kázzák arra, a hol egyszer már halottas kocsi szállították!

(Az érkezés.) Fütől-fátul kérdezték tegnap az ujságírók:

— Polgármester ur! Helyettes alispán ur! Főkapitány ur! Százados ur! Nem világsitanának fel, mikorra van jelezve a főispán érkezése?

— Nincs érkezésem! felelték mindannyian.

Később tudott ki, hogy Kovács ur nem jön, mert ezidő szerint husz napon tul gyógyuló sebeket kell szimulálnia! Genyvedéssel foglalkozik ő keme.

(A fakir.) Sok ujság-cikket olvasunk, amelyek az indus bűvészet csodáiról szólnak. — Legmeglepőbb bűvésze az, a mikor a fakir kis magocskát ültet a homokba, a melyből néhány perc múlva terebély pálma sarjad fel, rajta már gyümölcsök is nőnek, amelyekkel a fakir nyomban megvendégeli a bámuló közönséget. — Vannak hazánkban is elemek, a melyek már belefáradtak az ellenállásba. Fakirok után kutatnak matatnak, a kik azonnal elültessék a béke magvát, hogy nem sokára élvezni lehessen a gyümölcsét. Belenyugodnának már az átmeneti miuisztérium kinevezésébe is, a mely majd hozzá lát a nemzetli követelések kivívásához. Ne halgassék a kislelkűkre. Ha most nem gyozunk, nem lesz győzelem sohasem. Félgőzelem-félvereség lenne. Ne felejtsetek el, hogy a fakir perc alatt gyümölcsöző fát nevelt a kicsi magból,

ám a másik percben eltűnt az egész káprázat és nem volt többé sem gyümölcs, sem pálma. A valódi termőfákat nem bűvészzel varázsolják elő a földből.

Kovács Gusztáv visszatérése.

— jan. 18.

Nem az emberi lélekből folyó lehetőségeket, ha nem a logika utmutatását vettük tekintetbe, a midőn ugy vélekedtünk, hogy az új kaptafára vont magyar közélet eme gyászos alakját többé nem látjuk viszont.

Nagyon csalódtunk főtevévünkben. A tiszta észszerűség azt diktálná, hogy azt a megyefőnököt, ki oly kézzelfoghatóan érezte a gondjaira bizott város közönségének gyűlöletét, vészes haragját és a ki csuffátétele után magára vont minden uriasan gondolkozó ember le-sujtó iteletét, még akkor sem küldik többé közénk, ha őt anyagi érdekei és bosszuvágya ösztönzik azon hely elfoglalására, a melyből a szó teljes értelmében kiverték.

Logikus gondolkozással egy csufátett, leveretett, gyáva lemondását mások, iránta könyörülettel viselkedett, föltétlenül szavahihető, előkeelő és tisztességes egyének valótlán befeketitéseivel visszazívó alak lehet minden egyébre alkalmas, csak arra nem, hogy itt méltóan képviselje a királyi tekintélyét, hogy itt működésével bizalmat keltsen a kormányrendszer iránt, hogy továbbá — a közrend helyreállításának örve alatt — itéljen elevenek és holtak felett s hogy végül ő, a törvénytelen, hazafias köteleességüket törvényes alapon teljesítő emberek felett megtorlást gyakoroljon kivételes hatalmánál fogva.

Nem igazolják kineveztetését, még kevésbbé igazolják visszahelyezését a történetek után sem az észszerűség, sem a hazafiság, sem az erkölcs meg-ingathatlan szempontjai.

Az emberi lélek indulatai azonban sokszor törnek eme szempontok ellen. Egyes embert és egész kormányrendszereket vezethetnek a rossz indulatok, kivált ha cselekedeteiknek kiinduló

pontja is rossz. Legkevésbbé szabadulnak azonban lelki világuk sátni szellemétől akkor, ha érdekeik érvényesítésének és saját fennmaradásuknak alapját a galádságok tűzésében-fűzésében találjuk meg. — Érvényesülés helyett bukás, fennmaradás helyett megsemmisülés vár reájok, tehát — ismételjük — hogy a rossz indulatok nem dolgoznak logikával.

A mit Fejérváryék és Kristóffyék kormánya az országra, azt jelenti Debrecenre nézve Kovács Gusztáv főispán visszahelyezése. A korona által ígért nyomort és szenvedést, az arepirító megalázást. A törvénytelenül kirendelt kormánybiztos, főkapitány és gyönyörűséges kíséretök már izelitővel szolgáltak Debrecennek a jövő megpróbáltatásaiból, ezeknek súlyát azonban egész kárhovatosságával fogja velünk éreztetni a szuronyok hatalmával reánk törő főispán. A mi rosszat biz reá a törvénytelen kormány, azt a megvert, megcsufolt ember tetézni fogja. Jön a személyes bántalmak megtorlását hajszoló, vak bosszuját kiegészítő debreceni basa. Lesznek itt felfüggesztések, üldözések és egyéb erőszakosságok szerfelett való nagy bőségben.

Ha öntudatunk velünk, ki ellentünk? Hát csak legyen minden az ő akarata szerint. Január 2-án nem hozott szuronyokat testének megvédésére, most sem hozza magával azt a védelmet, amely nélkül tisztességes emberek felett uralkodni nem lehet: vagyis a tiszteletet, a jóhiszeműséggel járó nyugodt lelkiismeretet és a minden közéleti siker alapjául szolgáló, csakis a törvény forrásából merithető biztonságot. A lélek védtelenségével is könnyű elbánni. Kovács urnak nem fog sikerülni semmi kísérlete, nevetségessé fog válni, meg fog bukni és lakolni fog.

Debrecen városától és Hajdúvármegyétől függ, hogy ez a sors érje ezt a boldogtalan embert. Debrecen városa és Hajdúvármegye lakosságára, tisztviselőire, közéletének tényezőire és egész közönségére pedig nem hárul egyéb köteleesség, mint az, hogy méltó-

ságát megtartsa és méltóságteljes viselkedésével értesse meg Kovács Gusztáv urral, hogy ő — minden címe, fizetése és szuronyai dacára — senki és semmi ezen a helyen. A mit kapott január 2-án, az őt megillette, birja békével. A részére kimért testi fenyték után most csupán az erkölcsi bünhődésre kerülhet sor. A polgárok megvetésével kell találkoznia, valamire fordul. Nem lesz ő ennek a tisztos helynek a feje, csak idővel eltávolítandó daganat a testen. A köztisztviselők passzív rezisztenciája, a társadalmi föl sem vevés és elszigetelés, a köznevetség majd kiábrándítja őt maniakus megátalkodottságából. Debrecen cimerének báránya legyen türelemmel. Senki se ragadtassa el magát felháborodása által. Semmi jogtalanság nem tarthat örökké, még ha ál-főispánok, kormány-biztoságok és szuronyos csendőrök is állanak mögötte. Méltóságteljes öntudat és a méltóság nélkül való méltóságos ur megvetése, semmibe vétele legyen a jelszó a megpróbáltatások napjai alatt.

Gáspár Imre.

▲ politikai helyzet.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, jan. 18.

Fejérvény tegnapi kihallgatása után is változatlan a helyzet. Bár a béke hírek állan dóan felszínre vannak, alig bízható, hogy a kibontakozás rövidesen megjelene.

Az a csekély illatórius értékű „engedmény”, amelyet Bécs hajlandó volna adni, akkor sem fogadható el, ha Damokles kardként ellenesetre a nyílt abszolútizmust függesztené fejünk felé az osztrák armádia.

Az önkényuralom rosszabb helyzetet nem teremthet, mint a mostani. Míg a nemzet örök időkre elveszteni lába alól a talajt, ha most teljes győzelem nélkül hagyják ott csatavonalát és fegyverszünetet kötne.

A Balkánon olyasforma mozgolódás észlelhető, amely végeredményben teremthet egy második — Königráczet. Az idő nem panaszkodik, ha elszűnni hagyjuk. Vár-

juk be hát a Balkán eseményeit türelemmel . . .

(Az országgyűlés feloszlata.)

Az „Uj Hírek” írja: Hihetetlen gyorsasággal terjedt el ma politikai körökben az a hír, hogy a kormány már a legközelebbi napokban feloszlatta az országgyűlést.

A hír azt is tartalmazza, hogy ha ebben a hónapban feloszlatták a Házat, azt egyelőre nem is fogják összehívni. A feloszlató királyi kézirat csak annyit fog mondani, hogy a legközelebbi országgyűlést olyan időpontra hívják össze, amikor az ország hangulata lehetővé teszi a nyugodt parlamenti tárgyalásokat. Addig is azonban, — fogja hangsúlyozni a királyi kézirat — a kormány kötelessége, hogy a törvényes rend fönntartásáról szigorúan gondoskodjék. Természetesen ez a riasztónak tetsző hír megerősítésre szorul.

(Szélcsend.)

A mai napnak nincsenek pozitív hírei. A koalíciós vezérek nem tanácskoztak, de akik érintkeztek velük, azok konstatálták, hogy nagyon pesszisztikus véleményük van a helyzetről. Nem bíznak a kibontakozás sikerében, mert azt tapasztalják, hogy Bécsben nincsen hajlandóság az engedékenységre.

(A selmecbányai installáció.)

Ma délelőttre hívták egybe Szabó Mihály megyefőnök installációjára a megyei közgyűlést, a mely a múlt hónapban meghiusult. Sziinyay József polgármester jelentette a főispánnak, hogy Sztancsaj Miklós főjegyző, Vörös József aljegyző, Altmann Imre gazdasági tanácsos szabadságot kértek tőle, amit ő meg is adott nekik. Egyben kéri a főispánt, hogy az adminisztráció rendes menete érdekében intézkedjék a szabadságra ment három főtisztviselő helyettesítése iránt. A főispán rögtön intézkedett és Molnár Dezső budapesti ügyvédet főjegyzőnek, Kutassy Gusztávot aljegyzőnek és Bártfay Géza esztergomi nyugalmazott közgyámot, a Szabadság szerkesztőjét gazdasági tanácsossá nevezte ki (!), akik a hivatali esküt a polgármester kezébe nyomban letették. A főispán lakása és a városház előtti téren katonaság és csendőrség tartja fenn a rendet.

Az installáció a fent megnevezett kétes alakokkal minden incidens nélkül megtörtént. Az installáció után Sziinyay polgármester felkérte Szabót, hogy kezdeményezze a tüntetések miatt bezárt főiskola megnyitását. A megyefőnök kijelentette, hogy a kérelmet teljesíti, ha a tüntetések nem ismétlődnek meg.

(A főváros és a nemzeti ellenállás.)

A kormány harcában a főváros ellen rövid fegyverszünet volt. Kristóffy felfüggesztette a további eljárást a miniszterelnök hazatértéig. A polgármester állásának megmentésére irányuló törekvés máris zátonyra jutott. Megtört az a tényen, hogy a belügyminiszter nem fogadta el a fentartásos bírói letéteket.

(A főváros és a nemzeti ellenállás.)

Halmos polgármester kijelentette, hogy ő most már csakugyan nyugdíjazásért folyamodik, sőt a főpolgármesternek tegnap már meg is mondta, hogy szombaton beadja lemondását. Magának a főpolgármesternek lemondását a belügyminiszter még mindig nem fogadta el.

(Apponyi Miskolcon.)

Gróf Apponyi Albert miskolci kijelentései foglalkoztatják a politikai világot. Ott ugyanis ma tartotta alakuló gyűlését a függetlenségi párt. Gróf Apponyi Albert is részt vett az alakuló gyűlésen; mintegy tízenként függetlenségi képviselővel érkezett oda ma délelőtt. Már a pályaháznál lelkes ovációkkal fogadták. Száz fehérruhás leányka várta, a perron zsufolva volt, kívül pedig lobogók körül tolongott az óriási néptömeg. Innen a képviselők a „Korona” szállóba vonultak, melynek erkélyéről gróf Apponyi Albert intézett beszédet a sok ezer főnyi közönséghez.

Tavasza a télben.

X.

Leány! Sokat dalolnék én neked,
De most mindent szívembe zárok:
A szennyes rágalom szilánkok
Égő sebétől szállni nem lehet!

Titok lappang a köd, homály mögött!
Az én halálos ellenségem,
A gyáva hős rejtőzik mélyen,
És bős haraggal nézi a ködöt!

XI.

Nagyon szerethet téged egy
Álarcos jóbarátom,
Egy síma kigyó, egy ravasz,
Ki nagy vitéz a gáton!

Talán éretted vívni vágy! —
Ne hagyj el, óh mosolygás:
A kard az éles, midt e dal, —
S kutyának jó a — korbács!

Szunyogh Barna.

Jégvirágok.

Most, a mikor mindent a legmesszebbható presszimizmussal kritizálunk és ítéletünkben kimondjuk, hogy minden csak nagy-képüsködés, hazugság; továbbá azt mondjuk, hogy nincs igaz szerelem; minden házasságról ki lehet mutatni, hogy érdekből kötik: a világ olyan rossz színben tűnik fel nekünk, szinte úgy érezhetünk, hogy már boldog sem lehet az ember, csak a más világon. Pedig ha mindent és mindenkit rossznak tartunk, következésképpen magunk sem lehetünk jók. Így azután az örök boldogságra, a mely a más világon várakoznánk ránk, nem számíthatunk.

Természetem az ellenkezőjét tenni és állítani annak, a mi a prózai világban történik.

Ha azt mondják, nincs boldogság a földön, én magamnak odaitélem azt és boldognak érzem magamat, — mert jogom van hozzá. És valóban boldog vagyok kimondhatatlanul: egy földi angyal szerelme tett boldoggá.

És vajjon boldoggá teheti az embert a szerelem?

A feleletet egy német bölcselő megadja rá, mikor azt mondja: a szerelem maga képezi birodalmát, törvényét egy valódi isteni

lét szabadságában, — hol nincs viszálykodás élet és halál, érzékiség és ész, igen és nem között.

Ilyen birodalomban élni csakugyan boldogság.

A fagallyak még zuzmarások, a természet álmat alussza, s az én egész valómát már a rügyfakaszító tavasz májusi napsugara hatja át.

Az Ő édes szavának minden egyes hangjától egész lelkem átrezdül és elmosódik a szó értelme, a mit pici ajka kiejt, mert tekintetében fátyolát ejti le a természet misztériuma. Ha fejét mozdítja, vagy hófehér kezét emeli, bájos istennőnek szab törvényt. Lélekzetem eláll, a mint látom bájos énjével, hogy teremti meg a látható zenét, melynek hangjai a földi boldogság csappjeit hullatják szívembe, lelkembe.

Szerelmemet, boldogságomat elrejttem az irigy világ mindent elrontó, gonosz akaratát elől, nehogy kihívó, szemtelen aróval befurakodjék ama szentélybe, melynek lakója az az isteni erő, mely a két szívet összehangba hozta.

II.

— Én eljegyzésem tartom most. És Te? — szólt az ifju a lányhoz.

— Én nem tudom, — felelt a lány.

Kijelentette, hogy azon pillanatban a melyben az ország jövőjének kockára tétele nélkül lehetséges békét kötni, meg lesz a béke és meglesz a kibontakozás. A d. u. lefolyt alakuló gyűlésen is felszólalt Apponyi. A fegyveres szolgáltra behívott póttartalékosok családjainak segély-akciójára hívta fel a közönség figyelmét. Közgyűlés után lakoma volt.

(Turócmegye.)

Turócszentmártonból jelentik A megye alispánja január 23-ára közgyűlést hívott egybe, a melynek napirendjére az alispáni jelentést és Kőcsön Lajos főispán f. hó 13-án egybehívott és megtartott főispáni beiktató közgyűléséről felvett jegyzőkönyv feletti tárgyalást tűzték ki. Valószínűnek tartják, hogy a főispán beleegyezése nélkül összehívott közgyűlés megtartását nem engedik meg és a bizottsági tagokat a megyeházára be nem bocsátják. Ebben az esetben a közgyűlést máshol tartják meg. A hangulat különben megegyezte mérsékelt. A rend biztosítására f. hó 21-én 100 csendőr érkezik Turócszentmártonba Beniczky Kálmán alispán Ruttkai Matusovics József, ruttkai községi albirót azért, mert a közgyűlés határozata ellenére a beiktató ülésen résztvett, állásától felfüggesztette.

(Kristóffy a visszautasító.)

Kristóffyék gyönyörűen működnek a béke érdekében. Makóról is szép jeleket jelentik ennek a békítő szándékának. Cseresznyes megyefőnök tudvalevőleg felfüggesztette volt Hervay alispánt, a mi ellen Hervay Kristóffy belügyvivőhöz föllebbezett ez pedig a föllebbezést visszautasította, még pedig azzal a megokolással, hogy a főispán semmiféle rendelkezése ellen nincs helye föllebbezésnek.

(Darabont erőszakoskodás.)

Sátoraljaujhelyről Kristóffyék újabb erőszakoskodásának hírére hozza a táviró. Budapesti tudósítónk jelenti, hogy ma délután 40 csendőr bevonult a vár-

— Ugy hallottam, hogy Te is ?!

— Szeretsz ?

— Igen.

— Akkor én is most tartom.

A rövid kis pár beszéd egy keringő közben folyt le. Tovább nem folytatnatták, mert a zene elhallgatott.

Viharos jókedv uralkodott az egész társaságban. A szerelmesek egymás mellé ültek és meg-megszakítva beszélgettek.

— Kis mennyasszonyom, hogy érzed magad ? — kérde az ifju.

— Boldognak, válaszolt a leány. A pohár felcsendült a folytonos nevetés közben.

— Ígyunk valamire, — szolt a házi ur.

— Ígyunk, mondták valamenyen.

— De mire ? — vágott közbe a házi asszony.

— Kiki a maga gondolatára, — ajánlotta a társaság egyik tagja.

Az ajánlatot elfogadták.

Az ifju szerelmes pár poharat vett kezébe és az előbbi titkos eljegyzés mennyei boldogságát egy egy tekintetbe öntve keccintott.

E közben a házi ur a házi asszony — a lány szülei — előbb a szerelmesekre pillantottak, azután egymásra s a poharukat fenékiig üritették, mindketten egyet gondolva:

— Áldásunk rátok!

(1906. Jan. 15.)

Yón.

megyeházára. A csendőrök asszisztálása mellett Kispál Sándor alispán felszólította Thuránszky felfüggesztett főjegyzőt, hogy hagyja el a hivatalát. A főjegyző ezt megtagadta, kijelentve, hogy csak a karhatalomnak enged. Erre a csendőrhadnagy szólította fel távozásra. Az újbóli tagadó válasza a csendőrhadnagy nyolc csendőrt beszólított, akiknek sora között a főjegyző eltávozott hivatalából.

(Fazekas Ágoston diszpolgársága.)

Fazekas Ágostont, Pestvármegye főjegyzőjét Cegléd városa és Budafok községe diszpolgárává választotta. — Az erről szóló diszpolgárólevelet ma délelőtt nyújtották át a főjegyzőnek. Cegléd városának 50 tagú küldöttségét Gubody Ferenc polgármester vezette, a budafoki deputációt pedig Miklósy Lajos főjegyző. — Az üdvözlő beszédekre Fazekas meghatottan válaszolt. — Kifejtette, hogy öt cselekedetében tisztán a hazaszeretet, szilárd meggyőződése és alkotmányos érzete vezette. Lelkes beszédét a küldöttségek zajosan éljenezték.

(Botrány egy közgyűlésen.)

Békésabáról táviratozzák, hogy a mai városi közgyűlésen Achim András orsz. képviselő interpellálni akart a városi kórháznál kiderült lopás tárgyában. Körössy főjegyző ezt nem engedte meg, mire Achim súlyos szidalmakkal illette. Óriási botrány keletkezett, végül is feloszlatták a közgyűlést.

Kovács előkészületei.

A főkapitány neheztel.

A várható felfüggesztések.

Lázás érdeklődés.

(Saját tudósítónktól.)

— jan. 18.

A január második tüntetés ügyében megindítandó vizsgálatról egészen eltérli a figyelmet Kovács Gusztáv várható megérkezése. A megyefőnök — egyelőre — szörnyű titokzatossággal intézi a maga kis játékait. A vasfüggőnyt leeresztve tartja és nem lehet tudni, hogy mikor szándékozik felhuztatni.

Nem vagyunk képesek józan észszel osztályozni Kovács Gusztáv jellemét. Vajjon melyik osztályába az embereknek tartozik ez a csodabogár ?

Kinevezik főispánnak. Óvintézkedések nélkül beteszi a lábát egy, hazafiságról elhíresztelt városba. Halottas kocsi dobja. Végig hurcolják a városban. Tiszteségesen elpáholják. És mindezek után kérésülődik arra, hogy beiktassa magát ?!

Az emberi jellemtelenségnek és szegényérzet — hiánynak legnagyobb skáláját tünteti fel ennek a szerencsétlen alaknak a szereplése.

Ha nem is verték volna meg, csupán csak a gyászkoosin való szereplés sötétítésével életének amugy is elég sötét napjait, en-

nek az egy körülménynek meg kellene tiltania neki, hogy Debrecenbe tegye be a lábát !

Miután pedig ez a körülmény nála nem tiltó akadály, talán azt lehetne egyedül megállapítani, hogy az anyagi haszon és a bosszu vezérlik vissza Debrecenbe.

Jöhet és elvonulhat . . . A kutya sem fog ügyet vetni rá. Addig, amíg jelleméről nem állított ki szegénységi bizonyítványt, — a gyászkoosi keretében lehetett vele foglalkozni. — Most már a szegénységi bizonyítvány kezeink között van. Senki sem mocskolja be az agyát azzal, hogy jelleme felől gondolkozzon.

Mai híradásunk a következő :

Kovács előkészületeket tesz.

A bosszuvágy által vezetett Kovács Gusztáv megyefőnök hír szerint már minden intézkedést megtett bevonulására és beiktatására. — Bizalmasan közölték ugyan megérkezésének idejét a kormánybiztossal. az üzletvezetőséggel, de, miután ezeken a helyeken szörnyen titkolóznak, — ezidőszent nem elégíthetjük ki olvasóink kívánságát hiteles határnapal.

A kósza hír tudtul adja, hogy Kovács Gusztáv intézkedett a főispán titkárnál a közgyűlési meghívók elkészítése végett, — sőt azt is tudni véli hogy az installációs közgyűlés e hó 27-én lesz, — délelőtt Hajdúvármegyénél, délután Debrecen városánál.

Annyi tény, hogy Tóth János főkapitány helyszíni szemlét tartott a vármegye és városházán. A helyszíni szemle azért volt szükséges, hogy a közgyűlési termek pecsétjei miként törhetők le legkönnyebben.

A beiktató közgyűlés külső képéről könnyű fogalmat alkotni. Katonáság és csendőrség fogja megszállva tartani azokat az utvonásokat, amelyeken Kovács Gusztávnak elhaladnia kell. — A közgyűlési termeket katonai lakatos fogja felnyitni, az eskümintát darabont-hang fogja felolvasni.

Kovács Gusztáv személyének biztonságára jó előre 40—50 csendőrt kért a belügyminisztertől. A vasuton titkos rendőrök fedezete mellett fog utazni az elpáholt megyefőnök.

Tóth neheztel.

A kormánybiztosi kirendeltségnek nagyon rosszul eshetnek azok a csipkedő támadások, amelyek a sajtó részéről érik őket — Boda Dezső némán elnyeli ugyan a csipkedéseket, de Tóth János minduntalan kifejezést ad neheztelésének.

Tudósítónk előtt ma különös hangsúlyozással kijelentette, az id. főkapitány, hogy ő egyáltalán nem pályázik a debreceni főkapitányi állásra. Fennhatóságának utasítására jött Debrecenbe, — pesti módszer szerint elvégezte a nyomozást és most alig várja hogy a belügyminiszter felmentse kellemetlen funkciója alól.

Az id. főkapitánynak — úgy látszik — legjobban az a társadalmi bojkott fáj, amely egyébként, — mint budapesti rendőrkapitányt és intelligens urit embert kellőképpen meg tudná becsülni.

Ez a bojkott azonban a nemzeti ellenállás szempontjából feltétlenül indokolt és szükséges. Ezt az id. főkapitánynak is el kellene ismernie.

Mikor jön Kovács Gusztáv?

Ez a kérdés foglalkoztatja most egyedül Debrecen összes társadalmi és közigazgatási köreit. — Az bizonyos, hogy Kovács Gusztáv ezidőszerint még nincs Debrecenben. A lázasan érdeklődőket megnyugtathatjuk azzal, hogy érkezéséről mindenesetre előzetesen tudomása lesz a sajtónak, — ilyenformán tehát az olvasóknak is.

Ezt biztosítja Tóth Jánosnak azon kijelentése is, hogy a sajtó képviselői számára külön belépő-jegyeket fog kiállítani a megérkezés előtt, amelyek a katonai kordonon belül való megjelenésre fognak jogosítani.

Katonai kordon? Enélkül nem is képzelhető el ma főispáni beiktatás Magyarországon.

A kihallgatások még folynak.

A névtelen feljelentések még mindig adnak dolgot az id. főkapitánynak. Tegnap is, ma is számos előkelő állású embereket hallgattak ki a bünyői osztályon, a kik természetesen a legnagyobb felháborodásukat fejezték ki a névtelen feljelentések aljas írói ellen.

Tóth főkapitány kijelentése szerint még csak ezután fog megtörténni azok kihallgatása, akik az eset után hosszabb időre eltávolítottak Debrecenből, de most, mint szemtanúkat, kihallgatásra jelentkeztek.

Ha ez igaz, szörnyen kíváncsiak vagyunk ezekre a vallomásokra.

Kiket függeszt fel Kovács?

Előre látható, hogy Kovács Gusztávnak felfüggesztések nélkül nem lesz elég érdekfejtő a beiktatás.

Elsősorban a felfüggesztés tekintetében Kovács József polgármester és Wessprémi Zoltán alispánhelyettes jöhetnek kombinációba, mert kétségtelen, hogy mindketten megtagadják a beiktatást közgyűlésen való részvételt.

Az is bizonyos, hogy a megyei és városi tisztviselők közül *egyetlenegy sem jelenik meg a megyefőnök esküvésénél.* Hogy aztán Kovács Gusztáv ezek ellen is megtorlással él-e, — az a közel jövő titka.

A polgármester és a kormánybiztos.

Sokféle magyarázatot fűztek ahhoz a tényhez hogy Boda Dezső kormánybiztos felkereste tegnap Kovács József polgármestert és vele másfél óra hosszat bizalmasan beszélgetett. Kovács József ma kijelentette erre vonatkozólag, hogy a beszélgetés tisztán a rendőrség újjászervezése körül forgott, s politikai vonatkozású kérdésekre nem terjedt ki.

NAPI HIREK.

Napról-napra.

— január 18.

Valami büzlük Szerbiában
Nás panye Goluchovszky!
Te buktattad meg alkotmányunk
S imé, most te bukolsz kil

De most szépen meg lesz torolva
Az ármány és a sértés!
Kiturtál minket s téged tőr ki
A szerviánus sértés!

— **A debreceni ev. ref. egyház iskolaszéke** 1906. év. január hó 20 án d. u. 3 órakor az egyház tanácstermében ülést tart. Tárgyak: folyó ügyek.

— Porubszky és a városi tanács.

Porubszky Jenő, az új táblai elnök beiktatása után hivatalosan értesítette a városi tanácsot is hivatala elfoglalásáról és kérte a tanács támogatását működéséhez. Kovács József polgármester meleg hangú átirathat a támogatást megígérte és Porubszky működéséhez a tanács legőszintébb szerencsekívánatait fűzte.

— **Isteniszteletek a gör. kath. kápolnában.** Holnap vizkereszt ünnepe 6 órakor reggeli istentisztelet kenyér áldással, d. e. 9 órakor szent mise, utána vízszentelés és miroválás délután 3 órakor vespérnye 4 órakor rózsafűzér ájtatosság.

— A katolikus szegényház sorsa.

Megirtuk a minap, hogy a Petőfi-téri katolikus ispotályt a városi tanács elakarja telepíteni onnan, miután a telekre utcarendezési szempontból szükség van. — Ebben a tárgyban ma délután Kovács József polgármester elnöklésével értekezlet volt a városházán, amely abban állapodott meg, hogy legalkalmasabb volna a szegényházat a bábaképezde mellett levő üres telken felépíteni. A város hajlandó díszes és kényelmes otthont emelni a katolikus szegényeknek modern berendezéssel és tágas helyiséggel. Az értekezlet megbizta a városi mérnökséget, hogy a bábaképezde mellett levő telken emelendő új ispotály terveit dolgozza ki és az építés költségeit állapítsa meg.

— **Kiszáradt Erzsébet-fák** A honvédtusár lakotanya udvarán levő „Erzsébet-fák” egytől egyig kiszáradtak. Az ezredparancsnokság bejelentette ezt a városi tanácsnak azzal a kérelemmel, hogy új „Erzsébet-fák” ültetéséről gondoskodjék.

— **Segély a siketnémáknak.** Tudvalevőleg a novemberi közgyűlés 2000 korona évi segélyt szavazott meg, nyolc évre terjedőleg a siketnéma intézetnek. Az 1906. évi segély első részletét, 1000 koronát ma folyósította a házipénztár.

— **Osztálysorsjáték.** Az osztálysorsjáték mai húzásán a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki:

5000 koronát nyert: 80087.

2000 koronát nyertek: 32698 3 465 56710 83674

1000 koronát nyert: 105202.

500 koronát nyertek: 3390 12936 20541 28867 32453 56282 59347 77938 78800 89537 89874 91899 93929.

— **A cár és a magyar ezrede** Körülbelül egy hónappal ezelőtt a nagyszombati 2-ik gyalogezred tulajdonosának, az orosz cárnak egy díszalbumot küldött, amely Nagyszomban és vidékének fényképfelvételeit tartalmazta. Az albumot — mint Szent-Pétervárról jelentik — a napokban nyújtotta át az osztrák-magyar katonai attasé Hohenlohe herceg százados Miklós cárnak. A cár nagyon szívesen fogadta az ajándékot, elismerőleg nyilatkozott annak művészi kiviteléről és Hohenlohe herceg útján felkérte az ezred parancsnokságot, Sandru ezredest, hogy az összes tiszteknek fejezze ki szívélyes üdvözlését és köszönetét. Azonkívül még a bécsi orosz nagykövetség katonai attaséja, Mattochenkov ezredes a cár megbízásából még e hónap végén elutazik Nagyszombanba, hogy a cár köszönetét átadja az ezred tisztikarának. Az albumban az ezred összes tisztjeinek arcképe és a legénység csoportképe van felvéve.

— **Közszállítási Értesítő.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter e címmel jan. 1-től kezdve hetenként csütörtökön megjelenő

lapot ad ki, mely hivatva van a közszállításokra vonatkozólag teljes és részletes, megbízható tájékoztatást adni. — A lap élén a közszállítási naptár áll, mely a közel jövőben lejáró pályázatok határnapjait mutatja. Majd iparszakonként hirdetések teteinek közzé. Végül a letárgyalt pályázatok eredményei közöltek. A kereskedelmi és iparkamara, tekintve, hogy e Közszállítási Értesítő a teljes tájékoztatásra alkalmas, az eddigi részletes versenytárgyalási közzétételek helyett csak rövid utalásokat fog a kerületbeli iparosokat és kereskedőket közelebből érdeklő pályázatokról közre adni, a figyelem felhívása és emlékeztetés céljából. A részletesebb adatokat aztán az érdeklődők a Közszállítási Értesítőben a közölt utalás nyomán föltalálhatják, esetleg a kamara hivatalában is megismerhetik.

— A ki már szokásból lop.

Félt mindenki Kállai István tiszacsegei napszámostól. Nem mertek volna rábizni akármilyen kicsiny értékű dolgot sem. Mert ami egyszer az ő kezén megfordult, annak már vége is volt, eltűnt, elopta. Azelőtt még csak jelentést tettek a lopkodásért és meg is büntették több ízben. De látták, hogy ez sem használ semmit, azért úzi tovább a régi mesterséget, mert neki már ilyen a szokása. Azóta csak úgy védekeztek ellene, hogy mindent eltakarítottak, nem bíztak rája semmit. Így Kállai már munkát sem igen kapott, mert félt, aki házába bocsátotta, hogy bizonyosan ellop tőle valamit. Ezután hát már kényszerűségből gyakorolta a régi szokást, ez volt rendes kereseforrása. Nem is igen törődtek vele, ha eltűnt valahol egy csirke, vagy más apróság, tudták, hogy azt Kállai István vitte el. Hanem végre ő is tőket akart szerezni, amiből legalább néhány hónapig eltengődhetik. Feltörte tehát négy ház padlását és konyháját egy szép éjszakan és miután minden ellophatót elvitt onnét, kerekét oldott. De elesítették s a csendőrség vette ismét gondozása alá a javithatatlan embert.

— Mulatságos választási história.

A legutóbbi angol parlamenti választások idejéből több érdekes epizód emléke maradt meg, amiken a derék anglusok még most is el-el mulatgatnak. Az islingtoni választókerületben (London) például az egyik konzervatív kortessel az alábbi eset történt meg. Benyitott egy munkás lakásába, hogy azt a jelöltjére való szavazásra bírja, de csak az asszonyt találta otthon. — Ennek fejtegette tehát a párt programját, amelyet a nő érdeklődő türelemmel is hallgatott, de a végén kijelentette, hogy férje már a liberális jelöltet kötötte. Valaki olyannak ígérte meg, hogy a liberálisra szavaz, aki viszont egy rend ruhát ígért neki. A konzervatív kortesnek oldalát kezdte furni a kíváncsiság, annál is inkább, mert a szavazatvadász kiderítése esetén a liberális jelölt esetleges megválasztását megsemmisítették volna. Egy font sterlinget ígért tehát az asszonynak, ha elárulja annak nevét, aki a bizonyos rend ruhával csalta lépre a férjét. Az asszonyka ráállott, átvette a pénzt, aztán kacagva így szólott: „Lássa, én voltam az. Én ígértem az öregemnek egy rend ruhát, ha a liberális jelöltre szavaz s egy font sterlinget már szerelem is az árához.”

— **Kié a vizsla?** F. év január hó 10. napján az utcán 1 drb. fehér fekete petytyes vizsla bitangásból fel fogott, igazolt tulajdonosa az eb átvétele végett a mezőrendőrkapitányságnál jelentkezhetik.

— **Elvert imádó.** Szerencsétlen szerelme ragadta magával Polgár János hajdudorogi legényt. Hiába mondtá meg neki Német Mariska, hogy nem szoret, szóba sem állt vele, ő csak egyre reménykedett, hogy talán más belátásra hangolhatja a leányt, talán meghallgatja az ő esengő szavait. De csak nem hatotta meg a szép Mariskát az ő állhatatossága és a legény már valósággal kétségbe volt esve, mert úgy érezte, élni sem tud a leány nélkül. Vasárnap este még

egy kísérletet akart tenni. Elment Németék háza elé és az ablakon zörgetve, hívta a leányt, jöjjön ki hozzá egy szóra. De ekkor is elutasították, mire a legény káromkodott, szitkozódott, majd követ beverte a ház ablakait. Erre aztán csakugyan kijött a leány — bátyja, nem is pusztán kézzel, hanem furkós botal a kezében. A furkó pedig nem épen szerelmes szerszám, amint ezt csakhamar Polgár is tapasztalta, mert egy kettőre a földön termett és olyan gyors tempóban forgott rajta a bot, hogy eltörte karját, fejét pedig több helyen beverte. Súlyos sérülései miatt bepanaszolta bántalmazóját.

— **Halálozások.** A mai napon az anyakönyvi hivatalnál a következő haláleseteket jelentették be: Arany István ev. ref. 29 éves, özv. Schwarz Józsefné izr. 70 éves, Csontos József ev. ref. 53 éves, Tóth Béla Géza róm. kath. 5 napos.

— **Elveszett váltó** E hó 12-én a piac-utcán egy 1000 koronás váltó elveszett, szíves megtaláló kérik Gyémánt Salamon kereskedésbe (Csapó-utca) vinni hol illő jutalomra részestül.

— **LETZTER JÓZSEF** fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterem Piac-utca 44. dr. Ujjalussyék. Állandó fényképkiállítás a műterem kapubejáratánál levő kiállításban.

— **Ninos többé hajhullás.** Kipróbált, legjobb szesz hajhullás ellen az Iziz hajszesz. Két-három heti használat után a legerősebb hajhullás tökéletesen megszűnik. Olcsósága miatt mindenki használhatja. Ára csak egy korona. Kapható használati utasítással Debrecenben Szilcz Ferenc gyógyszerárban, Piac-utcán.

— **Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene.**

Veszedelemes elgázolás. Egy család életveszélyben.

Megvadult ló.

(Saját tudósítónktól.)

— jan. 18.

Ma délelőtt az Arany János utcán veszedelemes, csaknem végzetes kimenetelű elgázolás történt egy ügyetlen inasgyerek hibájából, a kinek gondatlansága ezer szerencse s pusztán a véletlennek köszönhető hogy biztos halálát nem okozta egy családapának és két kis gyermekének, akik így is súlyos sérüléseket szenvedve, menekültek meg a veszedelemből, melyben forogtak.

Lapath Béla a „Bika“ kávéház egyik pincére, hasonló névű négy esztendő fia és Vilma nevű leánykája a szerecsétlenség áldozatai.

A vigyázatlan fiú Fehér és Horváth Dégeaföldéri hentes cég Székely Sándor nevű tanonca, aki gazdája megbízásából egy egylovas szekéren deszkát szállított a cég részére Balogh Dávid Széchényi téri fateréről, ahonnan ugy 10—11 óra között miután megrakodott, hazafelé indult a kocsi. Hajlás közben a Hatvan-utca felé tartva, hogy a lovat gyorsabb járásra ösztönözze erősen rángatni kezdte a gyeplőt, miáltal a különben jámbor állatot úgy megvadította, hogy az nekiszilajodva, elragadta a szekeret, melylyel megfordulva, örült iramodással kezdett vágatni az ellenkező irányban.

A fiú erre megijedt és ahelyett, hogy megfékezni próbálta volna a megbokrosodott lovat fejvesztetten leugrott a szekérről.

A nekítüzesedett állat pedig szabadjára engedve tovább rohant a kocsival, miközben hirtelen bekanyarodott az Arany János-utca, ahova néhány perccel előbb fordult be a külsővásártérről Lapath Béla pincér két kis gyermekével hazafelé tartva 59. szám alatti lakására. Gyanútlanul mit sem sejtve haladt az apróságokkal a szekérron, mikor egyszerre észrevette a gazdátlantul feléje rohanó lovas-szekeret. Gyermekait ölébe kapva gyorsan letért a szekérről és a járda felé igyekezett. Ebben a percben odaért az elragadt szekér és elütötte a szegény embert, aki kis gyermekeivel együtt a földre zuhant s a megvadult ló még a járdára is felrontva reátaaposott a szerencsétlenekre.

Az izgalmas esetnek nagyon sok szemtanúja volt, akik közül egy két bátrabb embernek nagy nehezen sikerült a lovat megfékezni. A baj azonban már megtörtént. Az elgázolt ember, mint kis gyermekei igen súlyos sérüléseket szenvedtek. Az apa az arcán, a kis fiú a fején sebesültek meg veszedelmesen, míg a leánykának a lába ronszolódott össze borzalmasan. A sebesülteket hazaszállították közelben levő lakásukra s nyomban orvost hívtak hozzájuk, aki bekötözte sebeiket.

Az esetről csakhamar értesült a rendőrség is, mely a szerencsétlenséget okozó fiú és gazdája ellen az eljárást megindította.

SZÍNHÁZ.

MŰSOR:

Péntek, jan. 19-én.: „Lebonnard apó“ színmű. Ujdonság. (C)
Szombat, jan. 20-án.: „Drótostót“ operette. (A)

Lebonnard apó.

— Színmű 4 felvonásban, írta Jean Aicard.

Ebben a darabban valóságos orgiákat ül a jószág. Ugy látszik, a világ beleunt a bünt dícsőtő drámába, szívesen tapsol s kis káténak. A színműírók pedig a költészet börszánereit, a kik nagyon is megérzik a hausse és baisse hullámzását. Ehez képest erkölcsösök, vagy erkölcstelenek.

Ennek a darabnak a jó embere Lebonnard apó (Békés), a meggazdagodott órásmester. Robert fia (Krasznay) jegyben jár D'Estrey marquis (Deési) leányával, Blanche-al (Szabó Irma). Lebonnard lánya, Jeanne (Markovits M.) azonban a derék André orvost (Ternyei) szereti, ám a nagyravágyó Lebonnardé (Ardai Ida) a házasságot ellenzi, részint azért, mert főrangú vőt áhit, részint azért, mert megtudja, hogy az orvos egy nagy botrány közt elvált nő törvénytelen fia. A szegény doktort e miatt sok szenvedés éri, ám Lebonnard — a ki máskölnben mindenkinek kedvében járó papucshős — ez egyszer megembereli magát és az orvosnak igéri Jeanne-t, dacára neje és Robert ellenzésének és annak is, hogy a D'Estrey család is szakitani kíván Roberttel, mivel nem akarnak sógorságba keveredni a „botrányhős“ sel. Nagy összetűzés támad emiatt Lebonnard, a neje és fia közt. Lebonnard indulatba jön, elmondja, hogy nejeinek szeretője volt és ő tudja, hogy Robert a grófi szerető fia. A rendkívül izgalmas jelenet után Robert súlyos beteg lesz. De nem hiába számít az ügyes francia író a hallgatóság jó szívére, mert végezetül mindenki megkapja a maga pártját. — Lebonnard kiengesztel mindenkit, megbékíti Robertet

is, „az a gyermek atyja, aki szereli,“ mondja és csakugyan ez a mondás foglalja magában a rendkívül hatásosan megírt darab tendenciáját.

A darabba az egyház és az arisztokrácia ellen való kifakadások vegyülnek; a 40-es években elkoptatott tirádák különben kezdnek újra divatba jönni s így ezeknek is volt hatásuk. Az est összbemutása pedig abban fejezhető ki, hogy jó lélek a szerző, a darab ugyan rossz darabnak de szinte igen jó oktatás a felnőttek számára, és jó volt az előadás.

A „Nemzeti Színház“ ban most, a mint a kritika szinte egyértelműleg jelenti, csodákat mivel Lebonnard apó szerepében Ujházi mester. Mai játéka után bátrán kiosztathatjuk a mester jelzőjét Békés Gyulának. Egész szívvel játszott, a 3. felvonás nagy jelenetében pedig oly sok erőt fejtett ki, hogy méltán kiérdemelte a felzúgó taps „és éljen“-orkánt.

Fényes sikert arattak Arday Ida és Krasznai Ernő. Ma láttuk, mennyi tartalom van ebben a szép tehetségű fiatal színészen. Épp oly künöben adta szerepének elleneszenvesebb részét, mint a hogy meghatótt a Lebonnarddal való szenvedélyes jelenetben és végül a kibékülés szívrható játékával. Őt is hívták és tapsolták. Arday Ida finom és kifejező játékát dícsérni fölösleges.

Markovits Margit Jeanne-jema kissé vontatott volt és színtelen. Ternyeinek voltak szép jelenetei, csak az a stereotyp arcjáték és chablonos mosoly válna már le a rokonszenves fiatal színésznőről! Szakácsné (Márta) szívvel játszott, az érdekes főúri családot játszó Deési és Szabó Irma egyszerűen unalmasak voltak.

A holnapi előadás valószínűleg nem látszanak már az első előadás hiányosságai. A darabnak telt házakat jósolunk.

A színház köréből.

— jan. 18.

A vasárnapra hirdetett „Bohém szerelem“ daljáték bemutatója a jövő hétre marad. A premier elmaradásának oka részben a diszletek, részben a fényes kosztümök el nem készülete miatt történt. A ragyogó kiállítású darab helyett egy kiválóan szellemes és mulattató énekes bohózat, a „Postás fiú és a huga“ kerül színpadra vasárnap. Külön kell hangsúlyoznunk, hogy a Postásfiú és a huga nem azonos azzal az angol Postás című táncoperettel, a mely néhány év előtt színpadra került. A vasárnapról elmaradt daljáték bemutatója helyett ez a pompás énekes bohózat nyújt kárpótlást, a melynek próbái javában folynak.

A jövő hét műsorának szenzációja Gounod mester hatalmas dalműve, a „Faust.“ A világhírű nagyopera a jövő hét első napjaiban B. bérietben kerül színpadra a főszerepekben Z. Singhoffler Vilnával, Földi Fridával, Békéffivel, Polgárral, Pozsonyi Lenkével stb.

A ma este bemutatott kiváló színmű előadását holnap este megismétlik. A bájos jelenetekben bővelkedő ujdonság a tegnapi sikerből itélve vonzó műsor darabjaul ígérkezik a színháznak.

Zsuzsika és Janó kedves szerelmi története, a melyet oly bájos operett keretében írt meg Lehár Ferenc, szombat este kerül

csinre. A fülbemászó dallamokkal telistele dalljáték majd egy esztendei szünet után részesíti kiváló gyönyörűségben a közönséget. A drótostét főszerepei Z. Singhoffer Vilma, Fóti Frida, Békefi, Polgár, Sarkadi stb. kezeiben van.

TAVIRATOK.

Az elnökválasztás utóhangjai.

Páris, jan. 18. A radikális sajtó Fallieres megválasztását a reakció fölött kivívott minden várakozást fölülmuló győzelemként ünneplik. Helyeselni fogja a választást az egész munkás és békés Franciaország. Azok a remények, a melyeket az egyház Doumer megválasztásához fűzött, megfűszültek. Az ellenzéki lapok Fallierest a szabdkömvisek foglyának mondják. A kongresszus engedelmesskedett Combes, Pelletán és André választási jelszavának.

Betörés egy huscsarnokba.

Déva, jan. 18. Déván ismeretlen tettesek a déli órák alatt zárva lévő Grafféle huscsarnokba betörték. A pénztárt feltörték és kirabolták, míg a pénztár mellett álló asztalyfiókban lévő 800 koronát érintetlenül hagyták. A kár nagy. A rendőrség a betörők nyomában van.

Az angolországi képviselőválasztások.

London, jan. 18. A választás eddigi eredménye a következő: 171 liberális, 50 nacionalista, 27 munkáspárti és 73 unionista. A liberálisok 87, a munkáspárt 21 és az unionisták 2 mandátumot nyernek. Chamberlain nagy többsége a legelkessebb híveit is megépte. Chamberlain választóihoz intézett felhívásban örömeinek ad kifejezést a felett, hogy polgártársai igazolták hozzájuk való bizalmának jogosultságát.

György Aladár temetése.

Budapest, jan. 18. György Aladár, a kiváló író és kulturpolitikust ma délután temették el nagy részvét mellett. A temetésen képviselve volt Budapest egész politikai és társadalmi élete.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, jan. 13.

(Dél fél.)

Buzakinál mérsékelt, vételkedv gyenge. Bágyadt irányzat mellett 10,000 métermázsa került forgalomba, 5 fillérrel olcsóbb áron. Egyéb gabonanemek közül tengeri nyugodtabb, zab forgalom nélkül, többi változatlan. Idő: ködös.

Buzsá áprilisre	17.08—10.
Buzsá októberre	16.84—86.
Rizs áprilisre	13.98—14.
Zab áprilisre	14.54—56.
Tengeri májusra	13.66—68.
Répe 1906. augusztusra	28.00—20.

Törvényszék.

Bűnvádi feljelentés Laszberg gróf ellen.

Pestpilissoltkiskunvármegye törvényhatósági bizottsága, legutóbb tartott közgyűlésének határozatából kifolyólag, ma utasította Zolnai Jenő dr. tiszteletbeli főügyészt, akadályoztatása esetén Zlinszky János dr. és Székely György dr. t. ügyészeket, hogy Lasz-

berg Rudolf gróf Győr vármegye és Győr város főispánja ellen, aki mint Tahy István kinevezett, de esküt még nem tett s így joghatósággal nem bíró itteni főispán helyettese az 1905 évi nov. hó 24 én a vármegye szervezési szabályrendeletének 25 § a és az 1886. XXI. tc. 68 § ánsk a) pontja ellenére, amelyek szerint a székház felett az alispán rendelkezik és a karhatalom kirendelése az alispán jogkörébe tartozik, a vármegye székházát fegyveres erővel megszállotta, és azóta tartja, az 1905. évi 36038—1872 sz. határozatunk folytán lezárta és lepecsételt helyiségeket karhatalommal felnyitatta, a vármegye egyes bizottsági tagjaival és tisztviselőivel szemben erőszakoskodásokat követett el, az 1905. évi nov. hó 27 iki és a mai napirendes közgyűlésekre indokolatlanul és jogtalanul karhatalmat rendelt ki, ezen, valamint a megbízottak által a legjobb belátásuk szerint még büntetendőknék vélt cselekmények miatt a bűnvádi feljelentést tegyék meg, esetleg a pótmagánvádat vegyék át és eljárásuk eredményéről tegyenek jelentést.

§ Megrágalmazott csendőrszervező. Régóta húzódo, sokat bolygatót ügyet tárgyalt ma a debreceni törvényszék. Még két évvel ezelőtt 1904 június havában történt, hogy Zamodics János püspökladányi téglagyáros — azért, mert valami verekedésben való részvételért egy Matyasovszky János nevű munkását a csendőrség bekísérte és másfél napon át fogva tartotta — szóváltásba elegyedett, majd pedig a veszekedés hevében összeverekedett Németh János városbeli csendőrszervezővel, aki társának közreműködésével — állítólag — alaposan helybenhagyta. Az eset annak idején nagy izgalmat keltett Püspökladányban. Általános felháborodással tárgyalták mindenfelé a csendőrszervező tettét, aki — többek szerint — minden különösebb ok nélkül ráta madt volna a védtelen téglagyárosra és véresre verte őt. Ezt azonban senki sem tudta határozottan, mert az eset színhelye a csendőrlaktanya volt, ahol a csendőrökön és a megvert emberen kívül más nem volt jelen. Zamodics János Kardos Samu dr. ügyvéd utján feljelentést is tett az őrszervező ellen a felettes hatóságnál. Az ügy felkerült a belügyminiszterhez, ahonnan a honvédelmi miniszteriumhoz jutott s hosszú huza-vona után végül is beszüntették az eljárást a csendőr ellen, aki ekkor aztán rágalmaszás címén bűnvádi feljelentést adott be a téglagyáros ellen. Az ügy mai tárgyalására, melyen dr. Oláh Miklós törvényszéki bíró elnökölt mindkét fél részéről több tanu volt beidézve. A tanuk közül Váradi Jánosné és fiának, — akik a csendőr laktanyával szemben laktak — vallomása a vádlott mellett szól és nagyon terhelő az őrszervező ellen. — A két tanu ugyanis azt állítja, hogy látta, amikor Németh János őrszervező Zamodicsnak azért, mert megfenyegette, hogy a munkásával szemben elkövetett eljárásért feljelentést tesz ellene, nekiesett és egy másik társával összeverte. — A törvény e vallomás alapján elrendelte a bizonyító eljárást s e végből új tárgyalást tűzött ki az ügyben.

Szerkesztői posta.

Z. A. („Hócsés” sat.) Köszönjük.

H. B. (Helyben.) Hogy ön is kapott névtelen levelet, sőt már másodízben is, az csak öntlephette meg, de minket nem. Mi az afféle panaszokkal már

torkig vagyunk s nem voltunk hajlandók soha az ilyen dolgokat komolyan venni. Ugy látszik, hogy ön ezt komolyan vette, mert mint írja, a névtelen levél írója becsületében gázol, családjá egyes tagjairól botrányos dolgokat fecseg. Mindehhez csak az a megjegyzésünk van, hogy névtelen levelet valakihez küldeni a legkönnyebb, ehhez a legaljasabb természet s a legnagyobb foku neveltelenség szükséges. Az illető ki a leveleket írja, maga nagyon hitvány s jellemtelen fráter lehet, bűnösebb és komiszabb, mint az, kit levelében mindenféle örült címekkel titulál. Magát természetesen meg nem nevezi, írását a felismerhetetlenségig elváltoztatja, mert erre van okát fél, ha a szeg a szákból kipattan, torkára forraszt, hatják ocsmány kifakadásait. Jaj az ilyen levél írójának, ha egyszer megtudják az ő kilétét, bizony megérdemli, hogy alaposan elbánjanak vele. Mint sorainkból ön is láthatja, szeretnénk mi is e leplet lerántani, de bajosan megy, az illető jól tudja, hogy a mit tesz, az hitvány, aljas, piszkos eljárás, éppen azért óvatos, fél a napfénytől, lelke csak a sötétségben bujkál. Beteges állapot ez s a névtelen levelek írója mindig csak szánalomra méltó.

Ingatlanok forgalma Debrecenben.

Tar Sándor és neje Varjasi Mariska veszik a debreceni 8819 sztjkvben foglalt 20 hold 826 négyszögöl tagbirtok szőlő és ujosztású föld felerészét ifj. Orosz Lászlóné Tóth Zsuzsánnától 4000 kor.

Csincsér József és neje Rácz Juliánna veszik a debreceni 8098 sztjkvben foglalt Morzó utca 14 sz. házat Baroa Mihályné Szele Máriától 12000 koronáért.

Csengeri Ignác és neje Blau Regina veszik a debreceni 3188 sztjkvben foglalt 1043 négyszögöl ujosztású földet Kovács István és neje Seres Juliánnától 1073 kor.

Szathmári József és neje Molnár Zsuzsánna veszik a debreceni 6507 sztjkvben foglalt 142 és fél négyszögöl Csígekerti szőlőt Kokas Márton és neje Tóth Zsuzsánnától 2000 kor.

Kovács István és neje Seres Juliánna veszik a debreceni 3115 sztjkvben foglalt 1 hold 800 négyszögöl ondódi földet Veres Gábornétól 1300 kor.

Györi György és neje Viszokai Anna veszik a debreceni 3377 sztjkvben foglalt Hajsza utca 5 sz. házat özv. Czeglédi Andrásnéól 12000 kor.

Nagy József és Nagy Zsuzsánna veszik a debreceni 454. sz. sztjkvben foglalt Berosényi utca 54. sz. házat Kun István és neje Nagy Rozáától 1300 kor.

Dr. Csűrös Ferenc és neje Mocsáry Magdolna veszik a debreceni 5376 sztjkvben foglalt Bethlen utca 67. sz. házat özv. Tömösvári Mihályné, Nagy Eszter és Nagy Jánosól 9100 kor.

Városi Színház.

Bérlet 93. szám (B)

Debrecen, pénteken, 1906. jan. hó 19-án:

Ujdonság.

Lebonnard apó.

Színmű 4 felvonásban.

S Z E M E L Y E K:

Lebonnard	— — —	Békés Gyula.
Lebonnardné	— — —	Arday Idő.
Jeanne)	— — —	Markovits Margit.
R. bert) gyermekeik	— — —	Krasznay Ernő.
D'Estrey marquis	— — —	Deési Alfréd.
Blanche, leánya	— — —	Szabó Irma.
André, doktor	— — —	Ternyei Lajos.
Inas	— — —	Szilágyi Ernő.
Szolga	— — —	Katona Imre.

Holnap, szombaton, január hó 20-án:

A drótos tót.

Operette.

MAGYAR állam vasutak menetrendje 1905. október hó 1-től.

Debrecenből indul:	óra	perc
Budapest felé (gyorsvonat) —	d. u.	4 46
Budapest felé (gyorsvonat) —	reggel.	8 57
Budapest — Nagyvárad felé —	d. u.	8 30
Budapest — Nagyvárad felé —	este	10 25
Szatmár — M.-Sziget felé —	d. u.	4 —
Csak Szatmár (gyorsvonat)	d. u.	6 55
Csak Szatmár teher v. sz. sz.	este	8 24
Szatmár — M.-Sziget f. (gyorsv.)	d. u.	12 11
Miskolc — Kassa felé —	reggel	8 51
Miskolc — Kassa felé —	este	7 17
Szerencs — S.-A.-Ujhely Kassa f	d. u.	4 36
m. á. vasúttól	reggel	5 35
vásártérről —	reggel	5 44
m. á. vasúttól	d. e.	8 09
vásártérről —	d. e.	8 16
H.-Böszörmény	d. u.	11 11
B.-Sz.-Mihály	d. u.	11 20
felé	d. u.	4 41
m. á. vasúttól	d. u.	4 54
vásártérről —	este	7 —
m. á. vasúttól	este	7 07
vásártérről —	reggel	4 35
F.-Abony felé m. á. vasúttól	reggel	4 56
F.-Abony felé vásártérről —	d. u.	4 58
O.-Kócs — Polgár felé m. á. v.-tól	d. u.	5 16
O.-Kócs — Polgár felé vásártérről	reggel	9 35
Derecske — N.-Léta felé —	d. u.	4 51
Derecske — N.-Léta felé —	d. u.	4 51
Bpestre érkezik:		
A reggel 8 ó. 57 p.-kor ind. gy. v.	d. u.	1 50
A déli 12 ó. 05 p.-kor ind. sz. v.	este	6 40
Az este 10 ó. 31.-kor ind. sz. v.	reggel	5 45
A d. u. 4 ó. 46 p.-kor ind. sz. v.	este	9 35
Budapestről Debrecenbe indul:		
A d. u. 12 ó. 4 p.-kor érk. gy. v.	reggel	7 25
A d. u. 8 ó. 29 p.-kor érk. sz. v.	reggel	9 —
Az este 6 ó. 29 p.-kor érk. gy. v.	d. u.	2 35
Az éjjel 12 ó. 24 p.-kor érk. sz. v.	este	7 —
(P.-Ladányig gy. v. átszállással)	este	9 15
Debrecenbe érkezik:		
Budapest felől (sznmélyvenat)	d. u.	8 29
Budapest — Nagyvárad f. gyors	este	6 40
Budapest — Nagyvárad felől —	éjjel	2 24
Budapest — Nagyvárad felől —	d. u.	8 29
Csak P.-Ladánytól —	reggel	7 46
Csak Szatmár felől —	reggel	8 57
Szatmár — M.-Sziget felől —	d. e.	4 31
Csak M.-Sziget felől (gyorsvonat)	d. u.	10 11
Csak M.-Sziget felől —	este	6 43
Szatmár felől —	este	8 04
Kassa — Miskolc felől —	d. e.	8 19
Kassa — S.-A.-Ujhely — Szerencs	este	11 31
vásártérre —	reggel	7 33
mávasúthoz	d. e.	7 40
vásártérre —	este	6 22
mávasúthoz	este	6 28
vásártérre —	d. u.	8 29
mávasúthoz	d. u.	8 35
F.-Abony felől vásártérre —	d. u.	7 44
F.-Abony felől m. á. vasúthoz	d. u.	7 54
O.-Kócs — Polgár felől vás. tér.	reggel	5 25
O.-Kócs — Polgár felől máv.-hoz	reggel	5 35
Derecske — Nagy-Léta felől —	reggel	7 15
Derecske — Nagy-Léta felől —	d. u.	8 18

Az elmúlt rendkívüli száraz nyár folyamán ismét a

Küküllőmenti Első szőlőültvénytelep
(Tulajdonos: Caspari Frigyes Medgyes, 25 N.-Küküllőmegye)

volt az egyedüli az egész országban, mely oltványait óriási mennyiségű, naponta 5 millió liternyi vízzel öntözte, s ennek folytán az egyedüli szőlőtelep amely ez évben is valóban szép és minde tekintetben kifogástalan minőségű szőlőoltványokat szálít.

és árjegyzék számos elismerő levéllel ingyen és bérmentve

TITKOS

betegségek ellen legjobb szer a „FRIS“

2-3 napi befecskendéssel a folyást utóbaj és fájdalom nélkül felelősség mellett megszünteti. A legrégbb s legelhanyagoltabb folyásban szenvedők is biztos gyógyulást remélhetnek. Férfiaknak kor. 2.72, nőknek 3 kor. 54 fill. beküldése után bérmentve küldetik. Fecskendők külön 1 korona. Raktár: Debrecenben Tóth Béla ur gyógyszerárában (Főpiac) és a legtöbb vidéki gyógyszerárában is kapható. — Titoktartás mellett küldi Papp gyógyszerész Tiszaszentimrén.

A Magyar Fém- és Lámpaárú-gyár

részvénytársaság gyári raktára

DEBRECENBEN,
Piac-utca. (Simonffy-utca sarkán.)
Gyár: Budapest-Kőbányán.

Ajánlja gyártmányait:

Pompás csillárok, asztali és függő lámpákat valamint egyszerű lámpákat közönséges használatra.

Légszusz- és villany-csillárokat állványok, íróasztali berendezések, gyertyatartókat stb legmérsékeltőbb gyári árak mellett.

Ugyanitt kapható valódi amerikai Petroleum **király-olaj** melye kizárólag gyár számára gyártatik, tiszta, szagtalan és robbanhatatlan.

Helyben minden mennyiség házhoz szállítatik.

Legújabb találmány!

Szabadalmazott

Attila Szesz Izzófényégő

bármely lámpára alkalmazható.

TÓTH GYULA

DEBRECEN, PIAC-UTCA 20-27-ik SZAM.

Budweisz-i és honi gyármányú porcellán valamint Melderer köpeny és öntött vaskarabélyák, megen szerkezetű vas és porcellán burkolatu konyhák, Multiplicator hőfejlesztő kályhabetékek. **Vadászfegyverek** és felszerelések revolverek, hüvelyek és töltények. **LŐPOR ÁRUDE Ujdonság! BRONWNIQ** is népszerű fűrdőkádak vasbutorok, gyermekszékek és k csik, mosdókészletek, fényezett konyha-felszerelések, gépmangorlók és faszarok gummi átvonattal.

Szakkorlati alkalmi ajándék

Minden rendszerű koresolyák, Gyermekek-, koscsik-, ágyak. Vadászati fegyverek és felszerelések, Revolverek és önvédelmi cikkek fa- és szénkosarak, kályhaelők. Mosdó készletek, egyszerű és a legdiszesebb kiállításba. Diszes konyha felszerelések

Tóth Gyula vaskereskedésében, Piac-u. 20 és 27 sz.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp.

a Horgony-Pala-Expeller pótléka

egy régiónak bizonyult háriszer, mely már több mint 30 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult kőszvénydi, csúznál és meghűlésekkel bedőzésekkel képpen használva.

Figyelmeztetés. Súlyos hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossággal legyünk és csak olyan áruakat fogadjunk el, melyek a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjelleggel ellátott dobozba van csomagolva. Ára években 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és ügyelvév minden gyógyszerárában kapható. — Pótlék: Tóth József gyógyszerésznél, Budapeston.

Richter gyógyszerárában
az „Arany oroszlánhoz“, Prágában.
Kisbudaörsön és más, Németországban is.

Szőlővessző

A világhírű

Delaware,

adja a legjobb bort!

Illani pemelezní nem kell
a szőlészet kincse.

A phyloxerának ellent áll!!

Leírását és árjegyzéket
ingyen küldünk bárkinek.

Szői oltványok mérsékelt áron kaphatók!
nagyenyiségű sima és gyökeres
DELAWARE vessző eladás.

Czím:

Szigyártó és Takáts.

Telep: Alsó-Segesd.

Központi iroda: Felső-Segesd, Somogy-m.

NYAVALYATÓRÉS!

És nyavalyatórés, görcs és más ideges állapotba szenvedők, kérem iratot. Ingyen és bérmentve kapható szabad. „Mattyu gyógyszerár“ által Majna-Frankfurt.

Debreceni Ipar és Kereskedelmi Bank

DEBRECEN, (Iparbank-udvar.)

Alapított
1869.

M. K. Osztálysorsjáték
Főelárusítója.

A Pesti Hazai Első Takarékpénztár által kibocsátandó
új sorsjegyekre

a kibocsátási áron

előjegyzéseket még elfogadunk.

Ugyan ezen sorsjegyeket rendkívül előnyös havi
törlesztés azaz

36 havi 5 korona befizetés

ellenében áruba bocsátjuk,

E sorsjegyeknek évente 3 házása lesz 600.000, 300.000,
300.000 kor. összegű főnyereménnyel és 50.000, 40.000, 20.000
K. melléknyereménnyel.

A nyeremények már az első részlet befizetése után a
vevőt illetik.

Minden sorsjegynek nyerni kell.

Bővebb felvilágosítást nyújt a

Debreceni Ipar és Kereskedelmi Bank.

LÁSZLÓ JOZSEF

TELEFON 275.

könyvnyomda és könyvkiadóhivatal,

TELEFON 275.

DEBRECEN, Csapó-utca 9. szám.

KÖNYVEK,

folyóiratok,

ÁRJEGYZÉKEK,

számlák,

ZÁRSZÁMADÁSOK,

BÁLI MEGHÍVÓK,

TANCRENDEK,

FALRAGASZOK,

KÖRLEVELEK,

a legszebb kivitelben.

a „SZABADSÁG“

pol. napilap,

kiadóhivatala.

A legdivatosabb betűkkel ellátott,

gyorsajtóval felszerelt

KÖNYVNYOMDA,

hol mindennemű

NYOMTATVÁNYOK

izlésteljesen, gyorsan és
pontosan, a legolcsóbb
árak mellett készíttetnek.

HIRDETÉSEK

a

„SZABADSÁG“

részére

jutányosan felvétetnek.

A
„SZABADSÁG“

a legnagyobb és legel-
terjedtebb politikai
napilap.

ELOFIZETÉSI ÁR:

Helyben:

Egész évre . . . . 12 kor.

Fél évre . . . . . 6 kor.

Negyed évre . . . . 3 kor.

Vidéken:

Egész évre . . . . 20 kor.

Fél évre . . . . . 10 kor.

Negyed évre . . . . 5 kor.